

ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ ОД ТРКАЛЕЗНАТА МАСА

„Еднаквоста во одлучувањето и обезбедување на услуги

на локално ниво: Стратегии за промени,,

Одржана во Скопје, 18 ноември, 2015

42 активистки, истражувачки и претставнички на локалните власти од Македонија и Косово, на тркалезната маса организирана од Здружението за унапредување на родовата еднаквост Акција Здруженска, на 18 ноември во хотел Импексел 2 во Скопје, дебатираа за клучните предизвици за жените и можните правци и стратегии на дејствување за да се подобри положбата и статусот на жените и еднаквоста на локално ниво.

Тркалезната маса беше реализирана во рамките на Проектот „Меѓугранична еднаквост и родова интеграција“, поддржан од ЕУ во рамките на ИПА инструментот за прекугранична соработка меѓу Македонија и Косово. Проектот го реализира Акција Здруженска, во партнерство со Косовскиот центар за родови студии, Институтот за развој на заедницата од Тетово и Центар за советување и поддршка на жените Дора Дорс од Призрен.

На тркалезната маса беа претставени резултатите и препораките од од истражувањето „Состојба со еднаквоста во одлучувањето и промоцијата на родовата еднаквост во Полошкиот регион“, а беа споделени и податоци од истражувањето на состојбата во овие области на Косово.

Освен препораките од истражувањето, во рамките на дискусијата произлегоа следниве генерални заклучоци и препораки за дејствување во насока на обезбедување поголема автономија и влијание на жените во одлучувањето на локално ниво и воведување на систематска политика и континуирана пракса на ЕЛС за унапредување на родовата еднаквост.

1. Жените, особено маргинализираните групи жени се речиси исклучени од локалните процеси на одлучување.

Потребен е проактивен пристап на сите локални чинители кој ќе обезбеди учество и влијание на сите жени, во секој процес на одлучување и за сите прашања од локално значење.

Ова подразбира поголема јавна промоција на правото на жените да одлучуваат за себе и за заедницата, нивно поттикнување или посредување во искористувањето на постоечките механизми/ процеси на планирање и донесување одлуки за приоритетите и дистрибуцијата на ресурсите, а кои влијаат на условите во кои живеат, како и нивната положба и статус во заедницата.

Исто така потребно е прилагодување и развивање на специфични механизми и форми на активно вклучување за жените од руралните средини.

2. Силно изразените патријархални вредности и традиционалните улоги на жените исклучиво како мајки и домаќинки го ограничуваат нивното учество во социјалниот, политичкиот и економскиот живот во локалната заедница.

Ова налага развивање на методолошки истражувачки пристапи, кои родовите норми, уверувања и стереотипи и предрасуди ќе ги земат предвид како специфичен предмет на испитување и ќе го анализираат начинот на кои тие влијаат на состојбите во одделни области релевантни за креирање на политиките на институциите и другите чинители.

Исто така, потребно е развивање на посебни програми и активности, особено од страна на граѓанските здруженија за промена на традиционалните норми и уверувања за улогите на жените и мажите, како еден од основните предуслови за остварување на родова еднаквост.

3. Недостигот од основните услуги во директна надлежност на општините, како што се вода, струја, јавен превоз, градинки, центри за лица со посебни потреби и стари и изнемоштени лица, се некои од клучните предизвици кои го оптоваруваат секојдневието на жените, особено оние од руралните средини. Недостигот на овие услуги, ја оневозможува промената на традиционалната улога на жените и ја оневозможува реализацијата на нивните економски, социјални, политички и други интереси.

Локалните власти мора да започнат со развивање на сопствените капацитети за препознавање на проблемите на нееднаквоста, да бидат про-активни во идентификација на специфичните потреби на жените, да ги утврдуваат соодветните начини за испорака на услуги на начин кој обезбедува достапност до различните категории жени, и да ги постават како приоритет ваквите услуги во општинските програми и буџет.

4. Ограничените јавни финансии со кои располагаат општинските власти, особено помалите, се посочуваат како еден од клучните предизвици за идентификација на проблемите и планирање и спроведување на активности за справување со нееднаквоста на мажите и жените.

Потребен е мулти-секторски и сеопфатен пристап во дејствувањето при што секој од чинителите ќе го превземе својот дел од одговорноста за унапредување на правата на жените и родовата еднаквост имајќи ги предвид различните специфични улоги, мандатот и овластувањата. Локалните власти ја имаат најголемата одговорност со оглед на законските обврски и овластувања и ресурсите кои им се доверени на управување.

Воедно, како можност се посочени: Развивање на проекти за поголемо искористување на фондовите и поддршката која ја обезбедуваат централната власт, ЕУ и останатите донатори за унапредување на услугите релевантни за жените во локалните заедници; Проекти за меѓу-општинска соработка за надминување на недостигот од основни локални услуги.

Една од можностите за поголема активност на локалните власти за унапредување на родовата еднаквост е вклучувањето на женските организации во програмирањето на мерки и активности за промоција и унапредување на родовата еднаквост, и нивна реализација од страна на граѓанските здруженија со финансиската поддршка од локалниот буџет. Ваквиот пристап ќе биде во функција и на обезбедување на оддржливост на активностите на граѓанските организации кои работат на ова поле.

5. Локалниот женски активизам и организираното дејствување е речиси во исчезнување и не може да одговори на се поголемите предизвици кои произлегуваат од дискриминацијата на жените и родовата нееднаквост заради ограничениот капацитет и пристап до ресурси.

Како можни стратегии за надминување на состојбата беа посочени: Зајакнување на соработката и здружувањето помеѓу различни граѓански здруженија; Меѓусебна поддршка во развивањето на организациските капацитети и реализацијата на активностите; Развивање на креативни пристапи и/или навраќање на претходни практики за мобилизација и вклучување на жените; Развивањето на застапувачки стратегии кои едновременно ќе обезбедат влијание и врз жените и врз институциите, се посочени како начин за поголема активност на женските организации. Како важна е истакната соработката со жените на позиција од која можат да придонесат за поголемо внимание на прашањето на еднаквоста во политиките и праксата на локалните власти.

Во функција на справување на заедничките предизвици во областа на правата на жените и родовата еднаквост, истакната е и потребата од поголема прекугранична соработка, преку зајакнување на врските, размената на искуства и пракса, и развивање заеднички проекти. Како важен аспект во дејствувањето е истакната промоцијата и примената на стандардите кои произлегуваат од релевантните меѓународните документи.

Проектот е финансиран од
Европска Унија

Проектот е имплементиран од Акција Здруженска Скопје
и Институт за развој на заедницата Тетово

